

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ข้อควรปฏิบัติและควรระวังในการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้ตัวเรา
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง รับมืออย่างไรกับ CYBERBULLYING
รายวิชา สุขศึกษา รหัสวิชา พ๒๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ประโยชน์ของระบบอินเทอร์เน็ต และข้อควรระวังในการใช้งานที่ต้องทราบ

ในปัจจุบันนี้ ระบบอินเทอร์เน็ต ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินชีวิตมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาข้อมูลต่างๆ การติดต่อสื่อสาร หรือจะเป็นการอำนวยความสะดวกสบายในด้านต่างๆ เช่น อาหารเดลิเวอรี่ผ่านแอปพลิเคชัน การทำธุรกรรมทางการเงินและอื่นๆ อีกมากมาย วันนี้ลองมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากอินเทอร์เน็ตกัน

ประโยชน์ของระบบอินเทอร์เน็ต

โลกปัจจุบันนี้มีความก้าวหน้าขึ้นมาก ไม่ว่าจะเป็นหันหน้ามองไปทางไหนก็พบว่า เต็มไปด้วยสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ช่วยให้การดำเนินชีวิตประจำวันเป็นไปอย่างราบรื่นด้วยระบบอินเทอร์เน็ต และแอปพลิเคชันต่างๆ

๑. เป็นสื่อออนไลน์ ที่สามารถให้ข้อมูลข่าวสารทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว สังเกตได้ว่าปัจจุบันนี้นักข่าวจำนวนมากที่ผันตัวเองเป็นนักข่าวออนไลน์ เนื่องจากคนในสังคมปัจจุบันหันมาสนใจอ่านข่าวออนไลน์มากขึ้น แทนการอ่านหนังสือพิมพ์

๒. เป็นสื่อกลางในการประกอบธุรกิจ มีแม่ค้าพ่อค้าหลายคนใช้โลกออนไลน์ในการขายสินค้าของตัวเองโดยไม่ต้องมีหน้าร้าน ไม่ต้องจ้างแรงงาน ไม่ต้องใช้ทุนเยอะก็สามารถทำกำไรให้แก่ตัวเองได้แล้ว

๓. เปิดกว้างเพื่อรับข้อคิดเห็นในเรื่องที่สนใจ คนในสังคมปัจจุบันนี้สามารถใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสอบถามกลุ่มคอดีวักกันให้เข้ามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในท้องสนทนาของกลุ่มนั้นๆ หรือจะเป็นหน้ากระดานข่าว (กระทู้) เรื่องราวต่างๆ ที่กำลังติดตาม

๔. ทำให้ผู้คนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ สังเกตได้ว่าปัจจุบันนี้ได้มีหลายช่องทางในการติดต่อสื่อสารทั้ง Facebook, E- Mail, Line และช่องทางแชทผ่านแอปพลิเคชันต่างๆ มากมาย สร้างความสะดวกสบายยิ่งขึ้น

๕. ห้องสมุดที่รวบรวมสาระทั่วโลกมาไว้ที่เดียว ไม่ว่าคนเราจะต้องการข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องอะไรก็ตาม สามารถเข้ามาค้นหาได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางไปยังห้องสมุดอีกต่อไป ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นมีทั้งรูปแบบที่เป็นตัวหนังสือ และวิดีโอให้สามารถเข้าใจได้ง่ายขึ้น

๖. อำนวยความสะดวกในการจัดซื้อสิ่งของ อาหาร เครื่องดื่ม หรือจะเป็นธุรกรรมทางการเงินได้ โดยไม่จำเป็นต้องออกจากบ้านไปเสี่ยงโรคโควิด ๑๙ ที่กำลังระบาดในปัจจุบัน

๗. ใช้เป็นสื่อกลางของการประกาศและการประชาสัมพันธ์ต่างๆ อย่างเช่น ขายบ้าน ขายรถ สมัครงานประกาศแจ้งเตือน เป็นต้น

๘. เป็นเครื่องมือในการ Entertain ให้กับตนเองและคนรอบข้าง ทั้งดูหนัง ฟังเพลง เชียร์กีฬา หรือเล่นเกมได้อีกมากมาย

อินเทอร์เน็ต กับระบบการศึกษา

ยุคนี้ไม่ว่าประเทศไหนๆ ต่างก็ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอน จึงถือได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อการเรียนการสอนที่สำคัญกับระบบการศึกษาไปแล้วดังนี้

๑. เป็นแหล่งความรู้ขนาดใหญ่

สำหรับผู้ที่ต้องการเข้าศึกษาข้อมูลต่างๆ ที่ประกอบไปด้วยเนื้อหา ภาพ และข้อมูลด้านอื่นๆ อีกมากมายง่าย อย่างเช่น การศึกษาเรื่องดาราศาสตร์ ไม่จำเป็นต้องรอดูดาวช่วงกลางคืนก็สามารถดูภาพเคลื่อนไหวจากเว็บออนไลน์ได้เลย

๒. ทำกิจกรรมได้ง่ายยิ่งขึ้น

ระบบดังกล่าวจะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าทำกิจกรรมผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ได้อย่างรวดเร็วทันที่ อย่างที่ทราบกันดีว่าทุกวันนี้มีโรคระบาดหนักที่ทำให้ทางโรงเรียนได้มีการพักการเรียนการสอนไป หลายโรงเรียนเลือกจัดให้มีการเรียนการสอนผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ตโดยที่นักเรียนสามารถทำกิจกรรมได้ด้วยตนเองเพียงแค่นี้ไม่ต้องมาโรงเรียน

๓. เป็นแรงจูงใจในการเรียนรู้

โดยที่นักเรียนสามารถปรึกษา หรือสอบถามกับผู้คนที่อาจมีข้อคิดเห็นที่แตกต่างกันออกไป ช่วยให้เห็นภาพของเรื่องนั้นๆ ในมุมที่กว้างขึ้น ทำให้หลายๆ คนมีแรงจูงใจในการเรียน หรือศึกษาเรื่องราวต่างๆ เพิ่มมากขึ้น

๔. พัฒนาตัวเองและสมองได้มากขึ้น

การเข้าศึกษาผ่านระบบอินเทอร์เน็ตนั้นช่วยให้ตัวผู้เรียนเองมีการพัฒนาตัวเองมากขึ้น ยิ่งเรียนยิ่งสงสัย ยิ่งเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้ ก็สามารถใช้ระบบออนไลน์ตอบสนองความต้องการเหล่านั้นได้ด้วยระยะเวลาอันรวดเร็ว

ข้อควรระวังในการใช้ระบบอินเทอร์เน็ต

ด้วยความทันสมัย ความสะดวก รวดเร็วของการค้นหาข้อมูล ทำให้มียอดผู้เข้ามาใช้บริการเป็นจำนวนมาก ที่มีทั้งคนดีและไม่ดีปะปนกันไป ดังนั้นการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อในชีวิตประจำวันจะต้องให้ความระมัดระวังค่อนข้างมากเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตราย ซึ่งจะมีข้อระวังดังต่อไปนี้

๑. ไม่ควรบอกข้อมูลส่วนตัว แก่คนไม่รู้จัก ไม่ว่าจะเป็นชื่อที่อยู่ เบอร์โทร เลขบัญชี หรือแม้แต่โรงเรียน เพื่อป้องกันอันตรายทั้งต่อชีวิตและทรัพย์สิน

๒. แจ้งผู้ปกครอง หรือผู้ใหญ่ทันทีกรณีที่เจอรูปภาพ คลิปวิดีโอ ข้อมูลที่ไม่เหมาะสม

๓. การนัดเจอกับบุคคลที่เจอกันผ่านอินเทอร์เน็ต จะต้องให้ความระมัดระวังเป็นอย่างมาก

๔. ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น ไม่ใช้คำหยาบคายส่อเสียด ตำหนิผู้อื่น ตัวอย่างในปัจจุบันนี้เห็นได้บ่อยครั้งที่มีการฟ้องร้องค่าเสียหายเกี่ยวกับการหมิ่นประมาท ใช้ถ้อยคำที่ไม่สุภาพ

๕. ไม่คัดลอกผลงาน หรือลิขสิทธิ์ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือถ้าได้รับอนุญาตจะต้องให้เครดิตของเจ้าของผลงานนั้นๆ ด้วย

๖. เคารพกฎระเบียบ เงื่อนไข และจะต้องมีมารยาทในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

๗. ไม่ใช้อินเทอร์เน็ตในทางที่ผิด ไม่หลงไปเข้าในอบายมุขที่ก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อตนเอง เมื่อโลกออนไลน์เข้ามามีบทบาทในการดำรงชีวิตมากขึ้น หน้าที่ของทุกคนคือการเลือกใช้อย่างมีสติเพื่อให้เกิดประโยชน์มากที่สุด แล้วจะปลอดภัยจากความอันตรายที่มาพร้อมกับโลกออนไลน์ ให้มองแต่มุมดีๆ ความสะดวกสบายที่ได้รับเพียงเท่านั้นก็สามารถมีความสุขในการใช้อินเทอร์เน็ตในชีวิตประจำวันแล้ว

ที่มา: การตลาดออนไลน์. (๒๕๖๔, ๒๙ มีนาคม). <https://www.๑belief.com/article/internet-benefit/>

๑๐ ข้อควรระวังในเครือข่ายสังคมออนไลน์

ทุกวันนี้ปฏิเสธไม่ได้ว่าเครือข่ายสังคมออนไลน์มีอิทธิพลต่อชีวิตประจำวันของเราเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นทั้งการทำงานและชีวิตส่วนตัว ทำให้ผู้ขายได้ประชาสัมพันธ์สินค้าง่ายขึ้น ผู้ซื้อก็มีโอกาสเข้าถึงสินค้าได้มากขึ้น การแสดงออกทางความคิด และกิจกรรมต่างๆ รวมทั้งการรับรู้ข้อมูลจากผู้อื่น ก็สามารถทำได้ง่ายและรวดเร็ว แต่ในข้อดีก็มีข้อเสียการที่เราเข้าถึงข้อมูลได้รวดเร็วก็อาจจะเป็นข้อมูลที่ไม่ถูกต้องได้ อีกทั้งมีโอกาสสูงที่จะสูญเสียความเป็นส่วนตัวไปได้อีกด้วย เป็นการดีที่เราจะได้ป้องกันตัว และระวังภัยต่างๆ ไว้ก่อนล่วงหน้า

๑. คิดให้รอบคอบก่อนโพสต์ข้อมูล

อย่าลืมว่าข้อมูลต่างๆ ที่คุณโพสต์จะเปิดเผยให้ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการโพสต์ข้อมูลที่ส่อเสียดก็อาจจะส่งผลร้ายต่อตัวเราเองได้ ฉะนั้นก่อนโพสต์ทุกครั้งต้องคิดให้รอบคอบ

๒. ใช้ความระมัดระวังในการคลิกลิงก์ต่างๆ

หลีกเลี่ยงการคลิกลิงก์แปลกปลอมที่มากับการแชร์หรือข้อความ หรือมาจากคนที่ไม่รู้จัก หรือแม้แต่เพื่อน ซึ่งใช้ภาษาในการสื่อสารที่ดูแปลกไปจากปกติ เพราะอาจเป็นลิงก์ที่นำไปสู่ไวรัสหรือช่องทางขโมยข้อมูลของเหล่าแฮกเกอร์

๓. พิมพ์ที่อยู่ URL ของเว็บไซต์โซเชียลเน็ตเวิร์กนั้นๆ โดยตรง

การใช้งานบนเบราว์เซอร์ให้หลีกเลี่ยงการเข้าเครือข่ายทางสังคมผ่านทางคลิกลิงก์จากผลการค้นหา หรือจากอีเมล เพราะอาจเป็น URL ปลอมที่นำเราไปยังเว็บไซต์ปลอม เพื่อหลอกเอาบัญชีผู้ใช้และ Password ได้ เช่น www.facebook.com อาจมี URL หลอกเป็น www.faebook.com เป็นต้น

๔. คัดกรองคนที่ขอเป็นเพื่อน

หลีกเลี่ยงการตอบรับคนที่ไม่รู้จักกันมาก่อน เพราะผู้ไม่หวังดีอาจแฝงมากับคนที่ขอเข้ามาเป็นเพื่อนเรา และหากพบคนที่เป็เพื่อนซึ่งเราไม่รู้จักและน่าสงสัยก็ควรลบออกไป

๕. ตั้งค่าความเป็นส่วนตัว

ผู้ให้บริการแต่ละรายจะกำหนดการตั้งค่าส่วนตัวไว้เพื่อไม่ให้ข้อมูล หรือสิ่งที่เราทำ หลุดออกไปยังคนที่ไม่พึงประสงค์ ดังนั้น เราควรตั้งค่าให้เพื่อนเท่านั้นที่เห็นกิจกรรมของเรา และหลีกเลี่ยงการตั้งค่าสิ่งที่เราทำ ให้เป็นสาธารณะ หรือคนทั่วไปเห็นได้

๖. ไม่แสดงข้อมูลส่วนตัวที่เป็นความลับ

ไม่ควรโพสต์บัตรประจำตัวประชาชน บัตรเครดิตลงในโซเชียลเน็ตเวิร์ก ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบข้อความ หรือรูปภาพ เพราะแฮกเกอร์และผู้ไม่หวังดีสามารถแฝงตัวมากับกลุ่มเพื่อนที่เราอนุญาตให้เข้าชมได้

๗. เปิดใช้งาน Do Not Track

เพื่อป้องกันการติดตามและการเก็บข้อมูลของผู้ให้บริการ ซึ่งอาจรวมไปถึงผู้ไม่หวังดีที่ลักลอบเข้ามาขโมยข้อมูลด้วย ซึ่งปัจจุบันมีเว็บเบราว์เซอร์ที่เปิดใช้งาน Do Not Track ได้แล้ว เช่น Internet Explorer ๑๐

๘. ใช้วิจารณญาณอย่างสูงในการรับข่าวสาร

อย่ารีบปักใจเชื่อข้อมูลที่เผยแพร่เข้ามาในทันที รวมทั้งการกล่าวอ้างถึงแหล่งที่มาของข้อมูลนั้นๆ เพราะอาจมีการสวมรอย หรือสมอ้างจากผู้ไม่หวังดีเพื่อสร้างข่าว หรือสร้างความเสื่อมเสียต่อแหล่งที่มาที่นั่นได้

๙. ดูแลและควบคุมการใช้งานของบุตรหลานอย่างใกล้ชิด

สอนให้เด็กรู้จักวิเคราะห์ข้อมูล และรู้จักเล่นอย่างถูกวิธี เพราะความรู้ในโซเชียลเน็ตเวิร์กก็มีอยู่มากมาย และปัจจุบันครูอาจารย์ก็ทันสมัยจนแจ้งเรื่องต่างๆ แก่ลูกศิษย์ผ่านโซเชียลเน็ตเวิร์ก เช่น Facebook หรือ Twitter กันแล้ว นอกจากนี้ อาจหาเครื่องมือในการควบคุมการใช้งานของบุตรหลานได้ เช่น โปรแกรม Windows Live Family Safety ซึ่งเป็นโปรแกรมที่ไม่โครซอฟต์เปิดให้ใช้งานได้ฟรีๆ นอกจากจะใช้ควบคุมการเข้าถึงเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมได้แล้ว ยังสามารถกำหนดช่วงเวลาในการใช้คอมพิวเตอร์ และป้องกันการใช้โปรแกรม หรือเล่นเกมที่ไม่เหมาะสมหรือไม่ได้รับอนุญาตได้อีกด้วย

๑๐. ตระหนักว่ามันเป็นสังคมเสรี

แม้ว่าทุกคนจะมีสิทธิ์ในการแสดงความคิดเห็น แต่ทุกคำพูดและการกระทำที่ไม่เหมาะสมก็สามารถเป็นเหตุในการฟ้องร้องได้ และศาลก็อาจจะรับฟังคำร้องด้วย

เครือข่ายสังคมออนไลน์ถ้าหากเรารู้จักใช้อย่างระมัดระวังก็จะมีประโยชน์เป็นอย่างมากในด้านต่างๆ และจะช่วยให้เราสามารถสนุกสนานกับสังคมออนไลน์ได้อย่างมั่นใจมากขึ้น เพราะฉะนั้นการรอบคอบเสมอระหว่างที่ท่องเที่ยวอยู่ในโลกออนไลน์จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ไม่ควรมองข้าม

ที่มา: <https://www.etda.or.th/content/social-network-security.html>

https://www.shineevent.me/TH/news/๑๐_social_network.html